

Türkiye Yaprakbitleri (Homoptera:Aphididae): V. Chaitophinae, Lachninae ve Thelaxinae

Nazife TUATAY

SUMMARY

Aphids (Homoptera:Aphididae) of Türkiye: V. Chaitophinae, Lachninae and Thelaxinae

The last part of the list of Turkish aphids comprises totally 57 species of 15 genera belonging to the subfamilies Chaitophinae (7-19), Lachninae (7-31) and Thelaxinae (4-6). In this part of the list, three species, namely, *Chaitophorus truncatus* (Hausmann,1802), *Cinara fresai* Blanchard, 1939 and *Protroma radialis* (Kaltenbach, 1843) were recorded first time in Türkiye. Distributious in World and Türkiye, host plants and a short note on the economical importance of each species were given.

GİRİŞ

1961-1972 Yıllarında yürütülen faunistik çalışma, Chaitophinae, Lachninae ve Thelaxinae alt familyalarına ait tespit edilen toplam 15 cinsten 57 türün listelenmesi ile tamamlanmaktadır.

Bu bölümde sekiz türün teşhisi cins düzeyinde kalmıştır. Yurdumuz için yeni kayıt olan türler ise *Chaitophorus truncatus* (Hausmann, 1802), *Cinara fresai* Blanchard,1939 ve *Protroma radialis* (Kaltenbach, 1843)'dir. Bunlar listede “*” işareti ile belirlenmiştir .

Yurdumuzda diğer araştırmacılar tarafından o yıllara kadar yapılan yaprakbiti kayıtları faunistik listeyi tamamlaması açısından literatür kayıtları ile birlikte

---

¹ I. Macrosiphini, 1988, 28(1-2)
II. Macrosiphini, 1990, 30(1-4).
III. Macrosiphini, 1991, 31(1-4).
IV. Aphidini, 1993, 33(3-4).

² Cinnah Cad.Vali Reşit Sok.7/2, Çankaya,Ankara
Yazının Yayın Kuruluna geliş tarihi (Received): 10.02.1999

verilmiştir. Her bir türün bitkilere zarar durumu “**Not**” bölümünde belirtilmiştir. Listede yer alan türlerin örnekleri Ankara Zirai Mücadele Merkez Araştırma Enstitüsü Müzesinde bulunmaktadır.

Altfamilya : Chaitophorinae

Cins : *Atheroides* Haliday, 1839.

Atheroides serrulatus Haliday, 1939.

Yayılışı: Batı Avrupa ve Güney Ural’lar.

Türkiye’de: Bitlis: Tatvan; Reşadiye ve Bingöl 11.10.1962 (G.Remaudiere) (Tuatay ve Remaudiere, 1964).

Konukçusu: Bir çok Graminae (*Agrostis sp.* (Ayrikçimi), *Alapecurus sp.*, *Calamagrostis sp.*, *Carex sp.* (Ayakotu), *Dactylis sp.* (Domuzayrığı), *Deschampsia sp.* (Kanyaş), *Festuca sp.* (Fetük), *Lolium sp.* (Çimenotu), *Poa sp.* (Salkımotu), *Phalaris sp.* (Parlakot), *Psamma sp.*

Türkiye’de: Turba yatağından toplanmıştır (Tuatay ve Remaudiere, 1964).

Cins : *Chaitophorus* Koch, 1854.

Chaitophorus capreae (Mosley, 1841).

Yayılışı: Güneydoğu ve Doğu Avrupa.

Türkiye’de: Ankara; Karagöl 4.7.1967 (N.Tuatay).

Konukçusu: *Salix aurita* (Kulaklı söğüt), *S.caprea* (Keçi söğüdü), *S.cinerea* ve *S.lapponum*.

Türkiye’de: *S.caprea* (N.Tuatay) (Çanakçıoğlu, 1975).

Chaitophorus leucomelas Koch, 1854.

Yayılışı: Batı Avrupa, Orta Asya, Batı Kazakistan, Batı Sibirya, Trans-Kafkasya ve Ortadoğu.

Türkiye’de: Ankara ...5.1939 (Bodenheimer and Swirsky, 1957). Kırşehir 16.7.1962 (C.Smith ve N.Tuatay); Diyarbakır 7.10.1962 (G.Remaudiere) (Tuatay ve Remaudiere, 1964). İstanbul; Maslak 80-100 m 20.6.1964, Bahçeköy 110 m 22.6.1964 ve 5.10.1965; Sakarya 30 m 3.7.1964; Bolu; Gerede 1250 m 5.7.1964; Ankara; Atatürk Orman Çiftliği 890 m ve Gençlik Parkı 880 m 6.7.1964; Muğla; Milas Mentеш köyü 25 m 18.7.1964; Antalya; Kaş Sütleğen 1240 m 21.7.1962, Korkuteli Bozova 840 m 22.7.1964 (Çanakçıoğlu, 1966 ve 1975). Ankara 17.5.1961 ve 27.6.1961, Polatlı 12.6.1961, Merkez 30.10.1964, Çubuk 13.6.1967; Isparta 10.5.1961; Kırşehir 22.8.1961; Nevşehir: Gülşehir 22.8.1961 ve Ürgüp 24.8.1961; Aydın: Sultanhisar, 10.6.1963; Van: Merkez 16.7.1970, Başkale

20.7.1970; Bitlis; Ahlat Kalcardı 23.7.1970; Amasya; Merkez Suluöz 24.6.1971 ve Trabzon; Araklı Aşağı Konak 6.7.1971 (N.Tuatay).

Konukçusu: *Populus nigra* (Kara kavak), *P.pyramidalis* (Ehrami kavak) ve *P.seriotina*.

Türkiye'de: *P.canadensis* (Kanada kavağı) ve *P.nigra* (Çanakçıoğlu,1975). *Populus* spp. (N.Tuatay).

Not: Kavak yapraklarının alt yüzlerinde yaprak saplarında ve sürgünlerde yaşarlar. Toplamalarımız süresinde yoğunluğun fazla olduğu yaprakların sarardığı, fidanlarda gelişmenin durduğu gözlenmiştir.

***Chaitophorus* sp. (? *leucomelas* Koch,1854).**

Türkiye'de: Ankara; Merkez 1.5.1961 (N.Tuatay).

Konukçusu: *Populus* sp. (Kavak).

***Chaitophorus niger* subsp. *Salijaponicus* Mordvilko Mordvilko, 1929.**

Yayılışı: Batı Avrupa, Trans-Kafkasya, Batı Kazakistan, Orta Asya Rusyası ve Maritime bölgesi.

Türkiye'de: Burdur; Akkaya 12.5.1961 (N.Tuatay); Ankara; Kızılcahamam 15.7.1962 (N.Tuatay ve C. Smith); Bitlis; Tatvan (Van gölü) 10.10.1962 erkek ve yumurtlayan dişi (G.Remaudiere) (Tuatay ve Remaudiere,1964); Antalya; Kaş Sütleşen köyü 1200 m 21.7.1964 (Çanakçıoğlu,1966). Antalya; Elmalı 19.6.1963 (İ.Subaşı). Ankara; Karagöl 14.7.1966; Çankırı 6.11.1968 erkek ve yumurtlayan dişi, Ilgaz 7.11.1968 erkek ve yumurtlayan dişi; Erzincan Çağlayan 4.7.1970; Van; Başkaya Hoşat 20.7.1970 ve Trabzon; Akçaabat Yıldızlı 7.7.1971 (N.Tuatay).

Konukçusu: *Salix alba* (Ak söğüt), *S. amygdalina* (Badem yapraklı söğüt), *S.babylonica* (Salkım söğüt), *S.fragilis* (Gevrek söğüt), *S.lavrina* ve *S. purpurea* (Erguvani söğüt).

Türkiye'de: *S. alba* (Çanakçıoğlu,1975). *Salix* spp (N.Tuatay).

Not: Söğütlerin yapraklarında, ender olarak da çiçeklerinde bulunmaktadır. Toplamalarımız süresinde söğütlerde zarar yaptığı gözlenmemiştir.

***Chaitophorus populeti* (Panzer, 1801).**

Yayılışı: Batı Avrupa, Kuzey Afrika, Doğu Kazakistan, Trans-Kafkasya, Orta Asya Rusyası, Güney Batı Asya ve Ortadoğu.

Türkiye'de: Türkiye (Düzgüneş ve Tuatay, 1956; Bodenheimer and Swirsky, 1957). Ankara 23.5.1939 ve 24.6.1941 (Tuatay ve ark., 1967 ve 1972). İstanbul; Bahçeköy Orman Fidanlığı 110 m 18.6.1964, Orman Fakültesi Parkı 25.6.1964; Ankara; Atatürk Orman Çiftliği 870 m 6.7.1964; İzmir; Merkez Fuar 5 m 16.7.1964; Burdur; Çeltikçi köyü 825 m 22.7.1964 ve Artvin; Borçka 125 m

9.8.1964 (Çanakçıoğlu, 1966). Ankara 8.6.1940 (? F.S.Bodenheimer). Ankara: Merkez 19.5.1961 ve 12.6.1970, Karagöl 13.8.1965, Atatürk Orman Çiftliği 8.5.1967, Burdur: Bucak Bağsaray 23.6.1969; Tekirdağ: Merkez Naip köyü 26.6.1972 ve Edirne: Merkez Söğütlük mevki 28.6.1972 (N.Tuatay).

Konukçusu: *Populus alba* (Ak kavak), *P.bachobonii*, *P.nigra* (Kara kavak) ve *P.tremula* (Titrek kavak).

Türkiye'de: *Populus* sp. (Düzgüneş ve Tuatay, 1956). *P.alba* ve *P.tremula* (Çanakçıoğlu,1966), *Populus* sp. (N.Tuatay).

Not: Yaprak ve sürgün uçlarında yaşarlar.

***Chaitophorus* sp. (? *populeti* Panzer, 1801).**

Türkiye'de: Ankara: Merkez Kavaklıdere 6.11.1960 (N.Tuatay).

Konukçusu: *Populus nigra* (Kara kavak).

***Chaitophorus populiabae* (Boyer de Fonscolombe, 1841).**

Yayılişi: Batı Avrupa, Kuzey Afrika, Güneybatı Asya, Batı Kazakistan, Batı Sibirya, Trans-Kafkasya ve Orta Asya Rusyası.

Türkiye'de: Ankara 19.5.1961 (N.Tuatay) (Tuatay ve Remaudiere,1964). İstanbul: Bahçeköy Orman Fakültesi Parkı 110m 25.6.1964 (Çanakçıoğlu,1975). Ankara 6.11.1960 yumurtlayan dişi 19.5.1961, 27.6.1961 ve 8.6.1967 (N.Tuatay).

Konukçusu: *Populus alba* (Ak kavak), *P.canescens* (Gri kavak) ve *P.tremula* (Titrek kavak).

Türkiye'de: *P.alba* (N.Tuatay).

Not: Kavak yapraklarının alt yüzlerinde ve sürgünlerin uç kısımlarında bulunurlar.

***Chaitophorus* sp. ? *salicti* (Schränk, 1801)**

Türkiye'de: Ankara: Karagöl 13.8.1965 (N.Tuatay).

Konukçusu: *Salix* sp. (Söğüt).

***Chaitophorus tremulae* Koch, 1854.**

Yayılişi: Batı Avrupa, Khibiny dağlarına kadar Kuzey Transkafkasya, Batı Kazakistan ve Batı Sibirya.

Türkiye'de: Bitlis: Tatvan-Şükran 10.10.1962 yumurtlayan dişi (G.Remaudiere) (Tuatay ve Remaudiere, 1964). Artvin: Borçka 125m 9.8.1964 ve Ordu 25m 14.8.1964 (Çanakçıoğlu,1966). Çanakkale: Gelibolu Korudağı eteği 25.6.1972 (N.Tuatay).

Konukçusu: *Populus tremula* (Titrek kavak).

Türkiye'de: *P.alba* (Çanakçıoğlu, 1966). *P.tremula* (N.Tuatay).

**Chaitophorus truncatus* (Hausmann, 1802).

Yayılışı: Batı Avrupa ve Kazakistan.

Türkiye'de: Van: Başkaya Güzelsu 20.7.1970 (N.Tuatay).

Konukçusu: *Salix alba* (Ak söğüt), *S.amygdalina* (Badem yapraklı söğüt), *S. babylonica* (Salkım söğüt), *S.pentadrea* (Defne söğüdü), *S.purpurea* (Erguvan söğüt) ve *S.triandra*.

Türkiye'de: *Salix* sp. (N.Tuatay).

Chaitophorus vitellinae (Schrank,1801).

Yayılışı: Batı Avrupa, Kazakistan ve Trans-Kafkasya.

Türkiye'de: İstanbul: Bahçeköy 110m 18.6.1964 (Çanakçıoğlu,1966).

Konukçusu: *Salix alba* (Ak söğüt), *S.amygdalina* (Badem yapraklı söğüt), *S.fragilis* (Gevrek söğüt), *S.micana*, *S.viminalis* (Sepetçi söğüdü) ve *S.vitellina*.

Türkiye'de: *S.alba* (Çanakçıoğlu,1966).

Not: Sürgün uçlarında, yaprak saplarında ve yapraklarda bulunurlar.

Cins : *Periphyllus* van der Hoeven, 1863.

Periphyllus acericola (Walker,1848).

Yayılışı: Güney ve Batı Avrupa ve Doğu Asya.

Türkiye'de: İstanbul: Bahçeköy Orman Fidanlığı 110m 28.6.1964; Ankara: Merkez Gençlik Parkı 880m 6.7.1964; İstanbul: Bahçeköy 110m 1.9.1964 ve 9.11.1964 ve Artvin: Sallet 1610m 8.8.1964 (Çanakçıoğlu,1966 ve 1975).

Konukçusu: *Acer pseudoplatanus* (Dağ akçaağacı).

Türkiye'de: *A.campestre* (Çınar yapraklı akçaağaç) ve *A.pseudoplatanus* (Çanakçıoğlu, 1975). *A.hyrceanum* (N.Tuatay)

Periphyllus bulgaricus Tashev,1964

Türkiye'de: Ankara: Karagöl 9.6.1966 (N Tuatay).

Konukçusu: *Acer* sp.

Periphyllus obscurus Mamontova,1955.

Yayılışı: Orta ve Güney Transkafkasya.

Türkiye'de: İstanbul: Yıldız Parkı 50m 17.6.1964; Artvin: Kafkasör 910m 8.8.1964 (Çanakçıoğlu, 1966,14.7.1966 ve İstanbul: Bebek 16.4.1975 (N.Tuatay).

Konukçusu: *Acer campestris* (Çınar yapraklı akçaağaç) ve *A.platanoides* (Sivri akçaağaç).

Türkiye'de: *A.campestre*, (Çanakçıoğlu. 1966, 1975). *A.hyrcanum* ve *Acer* spp. (N.Tuatay)

Not: Akçaağaçların sürgün uçlarında, yaprak saplarında, çiçek ve meyvelerinde yaşarlar.

Periphyllus testudinaceus (Fernic, 1852).

Yayılışı: Palaearctic ve Nearctic bölge.

Türkiye'de: Bolu: Gerede Çapak ormanı Sarıçam deresi mevki 1050m 5.7.1964 (Çanakçıoğlu, 1966). İstanbul: Bebek 9.5.1965 ve 16.4.1975; Ankara: Karagöl 9.6.1966 (N.Tuatay).

Konukçusu: Bir çok belkide bütün *Acer* (Akçaağaç) türleri ve *Aesculus sp.* (At kestanesi).

Türkiye'de: *A.travetteri* (Çanakçıoğlu, 1966). *Acer* spp.(N.Tuatay).

Not: Yaprakların alt yüzlerinde damar istikametinde bulunurlar.

Cins : *Sipha* Passerini, 1860.

Sipha glyceriae (Kaltenbach, 1843).

Yayılışı: Batı Avrupa, Batı Sibirya, Trans-Kafkasya ve Orta Asya Rusya'sı.

Türkiye'de: Kırşehir 16.11.1962 (N.Tuatay ve C.Smith); Bitlis: Ahlat 7.7.1959, Bitlis 11.10.1962, Tatvan-Şükran 10.10.1962 Erkek ve Yumurtlayan dişi (G.Remaudiere) (Tuatay ve Remaudiere, 1964).Türkiye 5.7.1950 (Z.Düzgüncş) (Çanakçıoğlu, 1975). Ankara: Kızılcahamam 29.8.1965 ve Kırıkkale 4.11.1968 Erkek; Kars. Iğdır 13.7.1970 ve Sinop:Gerze 25.6.1971 (N.Tuatay). Samsun: Bafra Kalaycılı 24.6.1974 (S.Uzunali).

Konukçusu: *Hordeum sp.* (Arpa),*Oryza sativa* (Çeltik),*Zea sp.* (Mısır) ve diğer birçok Graminae (*Agropyrum*) (Ayrık), *Agrostis sp.* (Ayrıkçimi), *Clamagrostis holcus* (Balotu), *Fescuta sp.* (Fetük), *Glyceria sp.*, *Phalarix sp.*, *Poa sp.* (Salkımotu) vd., *Carex sp.* (Ayakotu), *Sagittaria sp.* (Suoku), *Scirpus sp.* (Sandalya sazı) ve *Thypha sp.*

Türkiye'de: *Oryza sativa* (Z.Düzgüncş). *Glyceria plicata* ve bir Graminae (Tuatay ve Remaudiere, 1964).

Not: Zaman zaman yurdumuz pirinçlerinde zarar yapmaktadır. 1971 Yılı

Trakya Bölgesinde çeltiklerde zararı saptanmıştır. Yoğunluğun fazlaştığı çeltikler sararır, gelişme durur, tane bağlamaz ve taneler zayıf oluşur. Bu nedenlerle de ürün miktarı azalır, kalitesi bozulur.

Sipha (Rungisia) elegans del Guercio, 1905.

Yayılışı: Avrupa, Güney ve Orta Asya Rusyası ve Kuzey Amerika.

Türkiye’de: Van Ahlat (Van gölü) 7.7.1959 (G.Remaudiere) (Tuatay ve Remaudiere, 1964). Ankara 20.6.1962 ve Merkez 25.6.1968; Erzurum: Aşkale 8.7.1970; Ağrı: Patnos 15.7.1970 ve Van: Erciş 15.7.1970; (N.Tuatay). Konya: Kadınhan 16.6.1970 (M.Duran). Bolu: Gerede 26.7.2972 (Ş.Şahtiyancı). Burdur Onmaz 7.6.1973 (N.Koyuncu). Eskişehir 15.6.1973; Yozgat: Sorgun Akarkaya, Çayözü ve Karaveli 8.7.1975 (G.Altınayar).

Konukçusu: *Avena sp.* (Yulaf), *Hordeum sp.* (Arpa), *Triticum sp.* (Buğday) ve diğer Graminaeler (*Agropyrum sp.* (Ayrık), *Arrhenatherum sp.* (Çayır yulafı), *Elymus sp.*, *Festuca sp.*(Fetük) ve *Psamma sp.*

Türkiye’de: *Triticum sp.* (G.Remaudiere ve G.Altınayar). *Aeglops truncialis* ve *Secale cereale* (Çavdar) (N.Tuatay). *Hordeum* (N.Koyuncu).

Not: Yaprakların alt yüzlerinde yaşarlar. Toplamalar süresinde yoğunluk yaptığı gözlenmemiştir.

Sipha (Rungisia) maydis Passcrini,1860.

Yayılışı: Batı Avrupa,Güney Afrika, Güneybatı ve Orta Asya, Minsk’ce kadar kuzey,batı Sibiryaya, Trans-Kafkasya ve Ortadoğu.

Türkiye’de: Anadolu da yaygın (İyriboz ve İleri 1941). Bitlis: Tatvan Reşadiye 10.10.1962 Erkek ve Yumurtlayan dişi (G.Remaudiere) (Tuatay ve Remaudiere,1964). Ankara: Merkez 15.7.1963; Van: Erciş 15.7.1970; Bitlis: Aşağıkol köyü 22.7.1970; Sinop: Gerze 25.6.1971; Trabzon: Akçaabat Yıldızeli 7.7.1971; Tekirdağ: Merkez Naip köyü 22.6.1972 ve Edirne: Merkez Yenikadın köyü 28.6.1972 (N.Tuatay). Konya: Kadınhan 16.6.1970 (M.Duran).

Konukçusu: *Avena sp.*(Yulaf), *Hordeum sp.* (Arpa), *Panicum sp.* (Darı), *Secale cereale* (Çavdar), *Triticum sp.* (Buğday), *Zea sp.* (Mısır) ve diğer birçok Graminae’ler.

Türkiye’de:*Triticums sp.*, *Zea mays* ve yabancı Graminae (İyriboz ve İleri, 1941). *Avena sp.* ve bir Graminae türü (N.Tuatay).

Not:Genellikle yaprakların üst yüzlerinde, ender olarak da alt yüzlerinde,çiçek ve saplarında yaşarlar. Mısırlarda zarar yaptığı saptanmıştır.Zarar gören yapraklar sararır, sonra kahverengimsi bir hal alır, kıvrılır ve kurur.

Altfamilya : Lacninae

Cins : *Cinara* Curtis,1936.

Cinara brauni Börner, 1940.

Yayılışı: Güney (güneybatı hariç), Batı ve Doğu Avrupa, Ortadoğu ve Kıbrıs.

Türkiye'de: İstanbul 1940 (Börner,1952).İstanbul: Bahçeköy 110m 18.7.1963,Beyazıt 75m 7.6.1964 ve Maslak 100m 20.6.1964; Muğla: Yılanlı Elinkaya 1250m 19.7.1964 ve Bursa: Uludağ Sarıalan 1650m 22.8.1965 (Çanakçıoğlu, 1966 ve 1975). Konya: Akşehir Hıdırlık 13.6.1961; Ankara: Esenboğa 13.6.1967,Çubuk 4.7.1967 ve Çankırı: Ilgazdağı 6.11.1968 (N.Tuatay).

Konukçusu: *Pinus nigra* (= *austriaca*) (Kara çam), *P.nigra* var. *maritima* (= *laricio*).

Türkiye'de: *P.austriaca* (Börner, 1952) *P.nigra* var. *caramaticae* (= *pallasiana*) (Çanakçıoğlu,1975). *Pinus* sp. (N.Tuatay).

Not: Çamların 1-2 yıllık sürgünlerinde ibreler arasında yaşarlar. Yoğunluğun fazla olduğu sürgünlerde ve genç fidanlarda zarar yaptığı gözlenmiştir.

Cinara cedri Mimeur, 1936.

Yayılışı: Akdeniz havzası.

Türkiye'de: Gaziantep 13.7.1959 (G.Remaudiere); Ankara 18.5.1961; Konya-Akşehir yolu 13.6.1961 (N.Tuatay) (Tuatay ve Remaudiere, 1964). Burdur 925m 13.6.1963; Antalya: Kaş-Sütlüçen Ağırma 1150m 15.6.1963; Kaş-Çerçeli Toptaş 1710m 21.7.1964, Elmalı-Çığlıkkara 1000-1750m 20-22.9.1964; İstanbul: Dolmabahçe 20-25m 14.7.1963, Bahçeköy 110m 5.6.1964 ve 13.9.1964, Yıldız 60m 17.6.1964; Eskişehir 790m 8.6.1964; Afyon 1020m 11.6.1964 ve Ankara: Atatürk Orman Çiftliği 900m 6.7.1964 (Çanakçıoğlu,1966). Ankara: Merkez 18.7.1961, 14.6.1968 ve 4.6.1975; Samsun: Merkez 24.6.1971, Bafra 25.6.1971 ve Tekirdağ: Merkez 26.6.1972 (N.Tuatay).

Konukçusu: *Cedrus atlantica* (Atlas sediri).

Türkiye'de: *Cedrus* spp. (G.Remaudiere). *C.deodora* (Himalya sediri) (Çanakçıoğlu,1966). *C.libani* (Lübnan sedri) ve *Cedrus* spp. (N.Tuatay).

Not: Sedirlerin genç sürgünlerinde, genellikle alt dalların sürgün uçlarında koloniler teşkil ederler. Yoğunluğun fazla olduğu sürgünlerde ibrelerin kızardığı,kahverengimsi bir renk aldığı ve kurduğu gözlenmiştir. Bol miktarda tatlı madde salgırlar.

Cinara confinis (Koch,1856).

Yayılişı: Kuzeybatı ve Batı Avrupa, Kuzcy Amerika, Rusya ve Ortadoğu.

Türkiye'de: Bursa: Uludağ kurt kayası (Ermin, 1950) (Tuatay ve Remaudiere, 1964). Bolu: Aladağ ormanı Kiraz dağı Uzundere mevki 1500m 4.7.1964 (Çanakçioğlu, 1966). Çankırı Ilgaz dağı 5.11.1968 Yumurtlayan dişi (N. Tuatay).

Konukçusu: *Abies alba* (=pectinata) (Ak köknar), *A.balsama* (Balsam köknarı), *A.bormülleriana* (Uludağ köknarı), *A.cilicica* (Toros köknarı), *A.grandis* (Ulu köknar), *A.lasiocarpa*, *A.nordmaniana* (Doğu Karadeniz köknarı), *A.pindrow*, *A.procera* (=nobilis), *A.religrossa*, *A.sibirica* (Sibiry köknarı) ve *Cedrus deodora* (Himalya sediri).

Türkiye'de: *Abies sp.* (Ermin, 1950). *A.bormülleriana* (Çanakçioğlu, 1966). *Abies sp.* (N.Tuatay).

Not: Köknarların dalları üzerinde yaşarlar.

**Cinera (Cupressobium) fresai* E.E. Blanchard, 1939.

Yayılişı: İngiltere, Birleşik Amerika, New South Wales, Tasmanya, Viktorya, Şili ve Yeni Zellanda.

Türkiye'de: Ankara: Merkez 12.6.1970 (N.Tuatay).

Konukçusu: *Juniperus horizontalis* (Ufki dallı ardıç), *J.sabina* (Sabina ardıcı), *J.salicicola* ve ender olarakta *Cryptomeria japonica* (Japon sediri), *Cupressus arizonica* (Arizon selvisi), *C.macrocarpa*, *C. torulosa*, *J.chinensis* (Çin ardıcı), *J.scopulorum* ve *J. squamata*.

Türkiye'de: *Juniperus sp.* (N.Tuatay)(Remaudiere,1997)

Cinara (Cupressobium) juniperi (de Geer, 1773).

Yayılişı: Avrupa, Kuzey Amerika, Rusya, Japonya, Yeni Zellanda ve Fas.

Türkiye'de: Bolu: Aladağ Ormanı Doruk mevki 1600m 3.7.1964, Kiraz dağı serisi Uzundere mevki 1450-1650m 4.7.1964, Gerede Rumşah yaylası 1650m 5.7.1964; Antalya: Korkuteli-Samandır köyü civarı 1230m 22.7.1964; Artvin Kafkasör 820m 8.8.1964 ve İstanbul: Bahçeköy 110m 22.5.1965 (Çanakçioğlu,1966 ve 1975). Çankırı Ilgaz dağı 1250m 8.11.1968 yumurtlayan dişi; Erzincan: Refahiye 5.7.1970 ve Bursa: Uludağ Cennetkaya 1960m 22.6.1972 (N.Tuatay).

Konukçusu: *Juniperis chinensis* (Çin ardıcı), *Kevenensis* dahil *J.communis* (Adi ardıç) *depressa*, *effusa*, *hibernica* ve *Nana* (Bodur ardıç) dahil, ender olarakta *J.oxycanus*, *J.oxycedrus* (Katran ağacı), *J.rigida* ve *J.squamata*.

Türkiye'de: *J.excelsa* (Boylu ardıç), *J.nana*, *J.oxycedrus* ve *Juniperus sp.*

(Çanakçıoğlu,1975). *J.communis* ve *Juniperus* spp. (N.tuatay)(Remaudiere,1997).

Not: Ardıçlarda genellikle sürgünlerin dip kısımlarında bulunurlar.

Cinara longirostris (Börner, 1950).

Yayılışı: Orta ve Güneybatı Avrupa.

Türkiye'de: Aydın: Mazon Ormanı Yarentepe mevki 760m 18.7.1964 (Çanakçıoğlu, 1966). Çanakkale: Merkez İntepe 24.6.1972 (N.Tuatay).

Konukçusu: *Fugus silvestris*, *Quercus petraea* (Sapsız meşe) ve *Q. robur* (Saplı meşe).

Türkiye'de: *Q.petraea* (Çanakçıoğlu, 1966). *Quercus* sp. (N.Tuatay).

Not: Meşelerin dalları ile genç sürgünlerin birleştiği yerde yaşarlar.

Cinara maritimae (Duffour,1833).

Yayılışı: Güney Amerika ve Akdeniz Bölgesi.

Türkiye'de: Aydın,Koçarlı Mazon Ormanı Karyağdı mevki 650m 18.7.1964 (Çanakçıoğlu, 1966). Trabzon: Merkez 4.7.1971 (N.tuatay).

Konukçusu: *Pinus* sp. (Çam) özellikle *halepensis* / *Pinaster* group.

Türkiye'de: *P.pinea* (Fıstık çamı) (Çanakçıoğlu, 1966). *P.sylvestris* (Sarı çam) (N. Tuatay).

Cinara palaestinensis Hille Ris Lambers,1948.

Yayılışı: İsrail.

Türkiye'de: İstanbul: Bahçeköy Orman Fidanlığı 110m 15.7.1963, Büyükkada 90m 14.6.1964; İzmir: Kuşadası Davut'lar nahiyesi Atburgazı mevki 720m 17.7.1964 ve Muğla: Düzen Ormanı 19.7.1964 (Çanakçıoğlu, 1966). Mersin Silifke 5.6.1963; Eskişehir: Sivrihisar 12.5.1966 ve Trabzon: Merkez 4.7.1971 (N.Tuatay).

Konukçusu: *Pinus halepensis* (Halep çamı) ve *Pinus* sp.

Türkiye'de: *P.brutia* (Kızıl çam) (Çanakçıoğlu, 1966). *P.sylvestris* (Sarı çam) (N.Tuatay).

Not: Çamların 1-2 yıllık dallarında ibreler arasında yaşarlar. Yoğunluğun fazlaştığı dallarda ibrelerin kızardığı ve döküldüğü göze çarpar.

Cinara pectinatae (Nördlinger, 1880).

Yayılışı: İngiltere,Orta ve Doğu Avrupa, Karpatlar ve Ortadoğu.

Türkiye'de: Bursa: Uludağ Kurt Kayasına yakın (Ermin, 1950)

(Bodenheimer and Swirsky, 1957). İzmir: Bornava 1948 (N. İyriboz) (Eastop,1972). Bolu: Aladağ Ormanı Rumşah yaylası 1650m 5.7.1964; İstanbul: Bahçeköy 110m 1.9.1964 ve Bursa: Uludağ Sarıalan 1650m 22.8.1965 (Çanakçıoğlu, 1966 ve 1975). Bolu: Abant 18.7.1962 (C.Smith ve Tuatay). Çankırı Ilgazdağı 5.11.1968 Yumurtlayan dişi (N.Tuatay).

Konukçusu: *Abies alba* (=pectinata) (Ak köknar), *A.numudica* (Cezayir köknarı), *A.pindrow* subsp. *brevifolia*, *A.veitchii* ve bazen de *A.bormüelleriana* (Uludağ köknarı) ve *A.pinsapo* (İspanya köknarı).

Türkiye'de: *A.bormüelleriana* (Çanakçıoğlu, 1966). *Abies* spp. (N.Tuatay).

Cinara pilicornis (Hartig, 1841).

Yayılışı: Avrupa Rusya, Japonya, Ortadoğu, Avustralya ve Birleşik Amerika.

Türkiye'de: İstanbul: Bahçeköy Orman Fidanlığı 20 ve 26.5.1937 (Schmitschek, 1944). İstanbul: Bahçeköy 110m 18.7.1963, 5.6.1964 ve 18.6.1964, Beyazıt 75m 7.6.1964 ve Maslak 100m 20.6.1964; Artvin: Kurukürün 1940m 8.8.1964; Trabzon: Akçaabat Maçka 1780m 11.8.1964; Giresun: Bicik 1520m 13.8.1964 ve Bicik Mercandere 1560m 13.8.1964 (Çanakçıoğlu, 1966).Ankara: Merkez Keçiören 13.6.1966 ve Esenboğa 13.6.1967 ve Artvin: Merkez Yukarı mezreler 10.7.1971 (N.Tuatay).

Konukçusu: *Picea abies* (= *excelsa*, *rubra* A.Dietr. nec Du Roi) (Avrupa ladini), *P.asperta*, *P.breweriana* (Salkım ladini), *P.engelmenii*, *P.glauca* (= *alba*, *canadensis*) (Ak ladin), *P.koyamia* (= *koraiensis*), *P.likianensis*, *P.obovata* (Sibirya ladini), *P.orientalis* (Doğu ladini), *P.pungens* (Mavi ladin), *P.rubens* (= *rubra du roi*) (Kırmızı ladin), *P.schrenkiana* (= *tianscianica*) (Kırgız ladini), *P.sitchensis*.

Türkiye'de: *P.excelsa* (Schmitschok,1944). *P.orientalis*, *P.pungens* (Çanakçıoğlu, 1966). *Picea* spp. (N.Tuatay).

Not: 1-2 Yıllık sürgünlerde ibreler arasında yaşarlar. Özellikle genç fidanlarda zarar yaparlar. Yoğunluğun fazla olduğu fidanlarda gelişme durur ve ibreler dökülmeye başlar.

Cinara pinea (Mordvilko, 1895).

Yayılışı: Avrupa, Kuzey Amerika, Japonya ve Kuzey Asya.

Türkiye'de: İstanbul: Bahçeköy 110m 2.5.1964; Bolu: Kirazdağı Uzundere mevkii 1480m 4.7.1964; Artvin Kafkasör 1185m 8.8.1964 ve Giresun: Bicik Bölgesi Çamalan mevkii 1680m 13.8.1964 (Çanakçıoğlu,1966). Ankara: Kızılcahamam- Bolu yolu 17.7.1962; Kars; Sarıkamış 11.7.1970; Tekrdağ: Merkez 26.6.1972 (N. Tuatay).

Konukçusu: *Pinus banksiana* (= *divaricata*) (Bank çamı), *P.contorta*,

P.densiflora (Japon kızıl çamı), *P.halepensis* (Halep çamı), *P.hamata* (=sosnovskyi), *P.kesiya* (= *khasya*, *insularis*), *P.mugo* (Dağ çamı), *P.pinea* (Fıstık çamı), *P.scopulorum* (Kaya çamı), *P.sylvestris* (Sarı çam) ve *P.thumbergii* (Japon kara çamı).

Türkiye’de: *P.sylvestria* (Çanakçioğlu, 1966). *Pinus nigra* ve *Pinus spp.* (N. Tuatay).

Cinara pini Linnaeus, 1758.

Yayılışı: Avrupa ve Kuzey Asya.

Türkiye’de Bolu: Aladağ Ormanı Değirmenüstü mevki 1360 m 4.7.1964 (Çanakçioğlu,1966). Antalya Merkez 17.4.1962 (Y. Sürmeli). Muğla Marmaris yolu 11.6.1963; İzmir-Manisa yolu 10.5.1966; Çankırı: Ilgaz dağı 6.11.1968; Kars Sarıkamış 11.7.1970; Samsun: Alaçam 25.6.1971; Çanakkale: Merkez İntepe 24.6.1972 ve Edirne: Keşan Yerlisu köyü 25.6.1972 (N.Tuatay).

Konukçusu: *Pinus banksiana* (= *diverciata*) (Bant çamı), *P.cembra* (İsviçre fıstık çamı), *P.halepensis* (Halep çamı), *P.mugo* (Dağ çamı), *P.m.* subsp. *mughus*, *P.m.* subsp. *pumilo*, *P.nigra* (= *austriaca*) (Karaçam), *P.n. maritima* (= *calabrica*, *laricio*), *P. ponderosa* (Amerika sarı çamı), *P.p. populorum* (Kaya çamı) ve *P. sylvestris* (Sarı çam).

Türkiye’de: *P.sylvestris* (Çanakçioğlu 1966). *P.nigra* ve *Pinus spp.* (N.Tuatay).

Çam yetişen bölgelerimizde yaygındır. Genç fidanların gövde ve dallarında yaşarlar. Tatlı madde salgırlar. Toplamalarımız süresinde yoğunluğun fazla olduğu fidanlarda zarar saptanmıştır.

Cinara sp. (? pini Linnaeus, 1758).

Türkiye’de: Trabzon: Merkez 4.7.1971 (N.Tuatay).

Konukçusu: *Pinus sylvestris* (Sarı çam).

Cinara pinihabitans (Mordvilko, 1895).

Yayılışı: Orta ve Kuzey Avrupa ve Rusya.

Türkiye’de: Türkiye 1941 (Bodenheimer, 1958). Trabzon: Sürmene Çamburnu 4.7.1971 (N.Tuatay).

Konukçusu: *Pinus mugo* subsp. *mughus* ve *P.sylvestris* (Sarı çam).

Türkiye’de: *P.sylvestris* veya *P.brutia* (Kızıl çam) (Bodenheimer, 1958). *P.sylvestris* (N.Tuatay).

Cinara pruinosa (Hartig, 1841).

Yayılışı: Avrupa,Orta ve Güney Sibirya ve Kazakistan.

Türkiye'de: İstanbul: Maslak 100m 20.6.1964; Artvin: Molo serisi Kurukürün mevki 1940m (Çanakçıoğlu, 1966).

Konukçusu: *Picea abies* (=exelsa) (Avrupa ladini),*P.alba* (Ak ladin),çok ender olarak da *P.orientalis* (Doğu ladini) ve *P.schrenkiana* (=tianshanica) (Kızıl ladin) gibi Eupicea'ler.

Türkiye'de: *P.abies* ve *P.orientalis* (Çanakçıoğlu, 1966).

Cinara schimitscheki Börner, 1940.

Yayılışı: Avrupa ve Rusya.

Türkiye'de: Eskişehir orman fidanlığı 790m 8.6.1964 (Çanakçıoğlu, 1966). Konya: Akşehir Hıdırlık 13.6.1961; Ankara: Karagöl 14.7.1968 ve Bala 15.6.1967 (N.Tuatay).

Konukçusu: *Pinus mugo* subsp. *mughus*, *P.nigra* (=austriaca) (Karaçam), *P.n.maritima* (=calabrica, laricio), *P.n.leucodermis*.

Türkiye'de: *P.nigra* var.*pallasiana* (Çanakçıoğlu, 1966). *P.nigra* ve *Pinus* sp. (N.Tuatay).

***Cinara* sp. (*schimitscheki* Börner, 1940 ?).**

Türkiye'de: Antalya: Akseki 5.7.1961 (N. Tuatay).

Konukçusu: *Pinus sylvestris* (Sarı çam).

Cinara tujaefiliana (del Guercio, 1909).

Yayılışı: Avrupa Güney Afrika, Birleşik Amerika, Japonya, Ortadoğu, Mısır, New South Wales, Tasmanya, Viktorya, Bermuda, Eritrea, Malayi ve Rodezya.

Türkiye'de: Türkiye (Düzgüneş ve Tuatay, 1956). Ankara ilkbahar (Bodenheimer ve Swirsky, 1957). İstanbul: Bahçeköy Orman Fidanlığı 110m 5.9.1961, Dolmabahçe 20-40m 14.7.1963, Beyazıt 75m 7.6.1964; Artvin: Arhavi 5m 7.8.1964 (Çanakçıoğlu, 1966). Ankara: Merkez 1511.1960 ve 18.5.1961, Çubuk Esenboğa yolu 4.7.1967, Gölbaşı 23.5.1970; Konya: Merkez Mevlana Parkı 11.10.1962, Ereğli 24.7.1963 ve Malatya: Merkez 12.10.1963 (N.Tuatay).

Konukçusu: *Callitris columellaris* (= glauca), *C.endlichii*, *C.priessii* (= robusta), *C.rhomoboidea*, *C.tasmanica*, *Chamaecyparis lawsoniana*, *Juniperus virginiana* (Kalem ardıcı), *J.bermudiana*, *Libocedrus decurrens*, *Widdringtonia whyeti*, *Thuja occidentalis* (Batı mazısı), *T.orientalis* (Doğu mazısı).

Türkiye’de: *Thuja* sp. (Düzgüneş ve Tuatay, 1956). *T.orientalis* (Bodenheimer ve Swirsky, 1957). *T.occidentalis* (Çanakçıoğlu, 1966). *Thuja* spp. (N.Tuatay).

Not: Mazı yetişen bölgelerimizde yaygındır. Süs mazılarının bir zararlısı olarak tanınır. Salgıladıkları tatlı maddeler nedeniyle de fumajine sebep olurlar.

***Cinara* sp.**

Türkiye’de: Konya: Beyşehir 7.5.1961 (N.Tuatay).

Konukçusu: *Pinus* sp.

***Cinara* sp.**

Türkiye’de: Ankara: Merkez Kızılay parkı 20.5.1961 (N.Tuatay).

Konukçusu: *Pinus* spp.

Cins : *Eulachnus* del Guercio, 1909

***Eulachnus agilis* (Kaltenbach, 1843).**

Yayılışı: Batı Avrupa, Batı Sibirya ve Kuzey Amerika.

Türkiye’de: Isparta 9.5.1961 (N.Tuatay) (Tuatay ve Remaudiere, 1964). Bolu: Aladağ ormanı Değirmenözü mevki 1360m 3.7.1964; Giresun: Bicik bölgesi Çamalan mevki 1860m 13.8.1964; Ankara: Merkez Gençlik parkı 880m 6.7.1964 (Çanakçıoğlu,1966, 1975). Antalya: Akseki 7.5.1961; Ankara: Merkez 7.6.1967 ve Trabzon: Sürmene 4.9.1971 (N. Tuatay). Gaziantep Nizip 9.4.1962 ve Merkez 10.4.1962 (Y. Sürmeli).

Konukçusu: *Pinus montana* (Dağ çamı), *P.mughus* ve *P.sylvestris* (Sarı çam).

Türkiye’de: *P.nigra* var. *pallasiana* (Toros çamı) (Çanakçıoğlu,1975). *P.sylvestris* ve *Pinus* sp. (N.Tuatay) ve *Pinus* spp. (Y.Sürmeli).

Not: Yoğunluğun fazla olduğu çam fidanlarında ibrelerin sarardığı, kahvems bir renk aldıkları ve döküldükleri gözlenmiştir.

***Eulachnus nigricola* (Pasck, 1953).**

Yayılışı: Orta Avrupa.

Türkiye’de: Bursa Uludağ Sarıalan mevki 1650m 22.8.1965 (Çanakçıoğlu, 1975).

Konukçusu: *Pinus nigra* (Kara çam).

Türkiye’de: *P.nigra* var. *pallasiana* (Toros kara çamı) (Çanakçıoğlu, 1975).

Eulachnus rileyi (Williams, 1911).

Yayılışı: Birleşik Amerika.

Türkiye'de: Ankara 15.11.1960 erkek (N.Tuatay) (Tuatay ve Remaudiere, 1964). İstanbul: Beyazıt İstanbul Üniversitesi Bahçesi 75m 5.6.1962; Bolu Aladağ ormanı Değirmenözü mevki 1360m 4.7.1964 (Çanakçıoğlu, 1966). Ankara Merkez Atatürk Orman Çiftliği 25.5.1962; Çankırı: Ilgaz dağı 6.11.1968 erkek ve yumurtlayan dişi; Trabzon: Merkez 4.7.1971 ve Rize: Ardıç 5.7.1971 (N.Tuatay).

Konukçusu: *Pinus nigra* (Kara çam) ve *P. ponderosa* (Amerika sarı çamı).

Türkiye'de: *P. nigra* var. *pallasiana* (Toros kara çamı) ve *P. sylvestris* (Sarı çam) (Çanakçıoğlu, 1966). *P. nigra* ve *P. pinea* (N.Tuatay).

Not: Çamların ibrelerinde yaşarlar. Yoğunluğun fazla olduğu çam fidanlarında gelişme durur ve daha sonra ibrelerin sarardığı ve yer yer kurumaların başladığı gözlenmiştir.

***Eulachnus* sp. (*rileyi* Williams, 1911 ?).**

Türkiye'de: Ankara: Merkez 18.5.1961 (N Tuatay).

Konukçusu: *Pinus sylvestris* (Sarı çam).

Cins : *Lachnus* Burmeister, 1835.

Lachnus crassicornis Hille Ris Lambers, 1948.

Yayılışı: İsrail.

Türkiye'de: Uşak: Eşme ilçesi doğusu 850m 10.6.1964 (Çanakçıoğlu, 1966).

Konukçusu: *Quercus ithaburensis*.

Türkiye'de: *Q. aegilops* (Palamut meşesi,) (Çanakçıoğlu, 1966).

Lachnus roboris (Linnaeus, 1758).

Yayılışı: Avrupa ve Ortadoğu.

Türkiye'de: Türkiye (Düzgüneş ve Tuatay, 1956). İstanbul: Belgrad ormanı 1913 (Schmitschch (1944), Fahringer (1922)'ye atfen)ve Ankara: Beynam Ormanı...11.1940 yumurtlayan dişi (Bodenheimer ve Swirsky, 1957). İstanbul: Yıldız Parkı 50m 17.6.1964; Bahçeköy 110-150m 18.6.1964; Artvin: Kafkasör 820m 8.8.1964 (Çanakçıoğlu, 1966). Ankara: Karagöl 4.7.1967; Mardin: Sultaşmüz 3.6.1969, Erzincan: Kemaliye 6.7.1970; Bitlis Aşağı Kolköyü 22.7.1970; Artvin: Merkez Seyitler köyü 9.7.1971 ve Edirne Keşan Yerlisu köyü Korudağı 25.6.1972 (N Tuatay).

Konukçusu: *Castanea sativa* (Kestane), *Quercus petraea* (Sapsız meşe),

Q.pubescens (Tüylü meşe) ve *Q.robur* (Saplı meşe).

Türkiye'de: *Q.cerris* (Saçlı meşe), *Q.laniginosa* ve *Q.lusitanica* (Fahringer, 1922). *Quercus* (Düzgüneş ve Tuatay, 1956). *Q.petraea*, *Q.sativa* (Çanakçıoğlu, 1966) *Quercus* spp. (N.Tuatay).

Not: Kolonileri genellikle 1-3 yaşındaki dalların koltuk altlarında bulunurlar. Bol miktarda tatlı madde salgırlar.

Lachnus swirskii Hille Ris Lambers, 1954

Yayılışı: İsrail.

Türkiye'de: Uşak: Sivaslı-Çivril yol güzergahında 850m 9.6.1964 (Çanakçıoğlu, 1966).

Konukçusu: *Quercus ithaburensis*.

Türkiye'de: *Q.negilops* (Palamut meşesi) (Çanakçıoğlu, 1966).

*Cins : *Protrama* Baker, 1920.

**Protrama radialis* (Kaltenbach, 1843).

Yayılışı: Avrupa ve Batı Asya.

Türkiye'de: Urfa Hilvan Yukarı Bucak 5.6.1969 (N.Tuatay).

Konukçusu: *Arctium*, *Carduus* (Kangal), *Centaurea* (Peygamber çiçeği), *Cichorium* (Hindibağ), *Cirsium* (Deve dikeni), *Cynara* (Enginar) ve *Hiercium* (Şahinotu).

Türkiye'de: *Centaurea* sp. (N.Tuatay).

Cins : *Pterochloroides* Mordvilko, 1954.

Pterochloroides persicae (Cholodkowsky, 1899).

Yayılışı: Güneydoğu Avrupa, Kuzey Afrika, Kuzey Kafkasya, Trans-Kafkasya, Rusya'nın Orta Asya bölgesi, Pakistan, Hindistan ve Ortadoğu.

Türkiye'de: Türkiye (Düzgüneş ve Tuatay, 1956). Ankara 27.5.1939, yumurtlayan dişi, 7.8.1941 ve 3.9.1941; Denizli...9.1940 (Bodenheimer ve Swirsky, 1957). 5-12 aylarda Ankara, Diyarbakır, Denizli (Tuatay ve Remaudiere, 1964). İzmir: Bornova 27.10.1967, Torbalı Ayrancılar 26.10.1971 ve Bergama Merkez 18.8.1973 (Giray, 1974). Ankara 6.7.1950; Konya: Ereğli 30.9.1952; Isparta: Senirkent 14.6.1961; Gaziantep Merkez 10.6.1969; Diyarbakır: Lice 14.5.1970 ve Erzincan: Merkez 7.7.1970 (N. Tuatay). Samsun 15.4.1962 (L. Miller).

Konukçusu: *Citrus sinensis* (Portakal), *Cydonia vulgaris* (Ayva), *Cydonia* sp., *Prunus amygdalinus* (Badem), *P.armenica* (Kayısı), *P.ceresifera* (Kiraz eriği),

P.divarcata, *P.domestica* (Erik), *P.padus* (Kuş kirazı), *P.persicae* (Şeftali), *P.salicina* (Japon eriği) ve *Pyrus malus* (Elma).

Türkiye’de: *P.amygdalus*, *P.armenica*, *P.cerasus* (vişne) ve *P.persica* (Düzgüneş ve Tuatay,1956). *P.avium* (Kiraz) (Tuatay ve Remaudiere, 1964).

Not: Ağaçların dal ve gövdelerinde yaşarlar. Bol miktarda tatlı madde salgırlar. Erzincan Merkez ilçe bahçelerinde 7.7.1970 de kayısı, crik ve kirazlarda zararı gözlenmiştir. Yoğunluğun bulunduğu ağaçlarda gelişmenin durduğu, mahsülün azaldığı ve kalitesinin bozulduğu göze çarpar.

Cins : *Schizolachnus* Mordvilko, 1908.

***Schizolachnus obscurus* Börner, 1940.**

Yayılışı: Orta Avrupa, İngiltere ve Ortadoğu.

Türkiye’de: İstanbul: Bahçeköy Ormanı...7.1938 ve 19.4.1939 (Schmischek, 1944). Aydın: Koçarlı Mazon Ormanı Karyağıdı 650m 18.7.1964; Bursa: Uludağ Sarıalan 1650m 22.7.1965; Bolu: Gerece Ormanı 1250m 28.8.1965 (Çanakçıoğlu,1966 ve 1975).

Konukçusu: *Pinus austriaca* (Avusturalya çamı), *P.maritima* (Sahil çamı) ve *P.nigra* (Kara çam).

Türkiye’de: *P.maritima* ve *P.inigra* (Schmitschek. 1944). *P.pinea* (Fıstık çamı) (Çanakçıoğlu, 1966).

***Schizolachnus pineti* (Fabricius, 1781).**

Yayılışı: Batı Avrupa, Kazakistan ve Batı Sibirya.

Türkiye’de: İstanbul: Bahçeköy 110m 25.5.1962, Maslak 100 m 22.6.1963; Muğla: Yılanlı Elkinkaya 1050m 19.7.1964; Artvin: Kafkasör 1185m 8.8.1964; Giresun: 5m 13.8.1964 (Çanakçıoğlu, 1966). Bolu 10.8.1940; Ankara 16.6.1962 (N.Tuatay). (Tuatay ve ark., 1967 ve 1972).Ankara 3.4.1941; Trabzon: Sürmene Çamburnu 4.7.1971 (N. Tuatay). Ankara Kızılcahamam-Bolu yolu 17.7.1962 (C.Smith ve Tuatay). İstanbul 1962.

Konukçusu: *Pinus montana* (Dağ çamı), *P.nigra* (Kara çam) ve *P.sylvestris* (Sarı çam).

Türkiye’de: *P.nigra* var. *pallasiana* (Toros çamı) ve *P.sylvestris* (Çanakçıoğlu, 1966). *P.nigra* ve *Pinus* spp. (N.Tuatay).

Cins : *Tuberolachnus* Mordvilko, 1909.

***Tuberolachnus salignus* (Gmelin,1790).**

Yayılışı: Batı Avrupa, Kuzey Afrika,Amerika, Havai, Avustralya, Arjantin,

Orta Asya, Orta ve Güney Trans Kafkasya, Rusya, Hindistan, Ussuri, Çin, Kore, Japonya, Formoza ve Ortadoğu.

Türkiye’de: Ankara: Kalecik 5.5.1939, Ankara 17.11.1940; Kars 27.9.1940 (Bodenheimer ve Swirsky, 1957). İstanbul: Bahçeköy Orman Fidanlığı 110m 8.9.1961 (Çanakçıoğlu, 1966). Sivas: Suşehri 6.11.1962 (N.Korkut). Ankara: Merkez Küçükcesat 29.11.1962 (Y.Sürmeli). Samsun: Merkez 8.1.1963; Ankara: Merkez 1.10.1965 (N.Tuatay). İstanbul 11.1.1964 (M.Çakıllar), Şile 21.7.1964 (S.Keyder).

Konukçusu: *Salix alba* (Ak söğüt), *S.aegyptica*, *S.amygdalina* (Badem yapraklı söğüt), *S.babylonica* (Salkım söğüt), *S.fragilis* (Gevrek söğüt), *S.viminalis* (Sepetçi söğüdü) ve *S.tetrasperma*.

Türkiye’de: *Salix* (Söğüt) (Bodenheimer ve Swirsky, 1957). *S.smithiana* (Çanakçıoğlu, 1966). *S.caprea* (Keçi söğüdü) (N.tuatay).

Not: Söğütlerin dal ve gövdelerinde ve çamların ibreleri arasında geniş koloniler halinde bulunurlar. Bol miktarda tatlı madde salgırlar.

Altfamilya : Thelaxidae

Cins : *Anoecia* Koch, 1857.

Anoecia corni (Fabricius, 1775).

Yayılışı: Palearktik bölge.

Türkiye’de: Tekirdağ: İncik 7.6.1961 (O.Dölek); Bitlis 8.10.1962, Tatvan-Reşadiye 10.10.1962 (G.Remaudiere) (Tuatay ve Remaudiere, 1964). İstanbul-Bahçeköy 110m 25.6.1964 (Çanakçıoğlu, 1966). Ankara: Merkez 26.8.1968 ve Burdur: Gölhisar 21.5.1969 (N.Tuatay).

Konukçusu: *Agrostis* sp.(Ayrık çamı), *Cornus* sp. (Kızılcık), *Dactylis* sp. (Domuz ayrığı), *Holcus* sp. (Balotu), *Thelycrania sanguinea*, *T.alba* ve *Thelycrania* spp.

Türkiye’de: *Cornus* sp. (G.Remaudiere). *C.australis* (Çanakçıoğlu, 1966), *Sorghum vulgare* (Darı) (N.Tuatay). *Triticum* sp. (O.Dölek)

Not: Graminae’lerin köklerinde yoğun olduğu bildirilen bu tür yurdumuzda darı ve buğday köklerinde yaşamaktadır. Yoğunluğun arttığı bitkilerde zararı kolayca fark edilir. Bitkilerde gelişme durur, sararma başlar.

Cins : *Mindarus* Koch,1857.

Mindarus abietunus Koch,1857.

Yayılışı: Avrupa, Kuzey Amerika, Rusya, Japonya ve Ortadoğu.

Türkiye’de: İstanbul: Bahçeköy (Schimitschek, 1944). Türkiye (Düzgüneş ve Tuatay, 1956). Ilgaz dağı...3.1939 (Bodenheimer ve Swirsky, 1957). Konya: Akşehir 13.6.1961 (N.Tuatay) (Tuatay ve Remaudiere, 1964). İstanbul: Bahçeköy Orman Fakültesi parkı 110m 5.6.1964; Bolu: Aladağ Ormanı Uzundere mevki 1500m 4.7.1964; Burdur-Eğrice ormanı 1000-1250m 22.7.1964; Artvin: Sallet 1600m 8.8.1964; Giresun: Bıcık Mercandere mıntıkası 1560m 13.8.1964 (Çanakçıoğlu, 1966). Ankara 28.5.1950, Esenboğa 13.6.1967, Gölbaşı 23.5.1970, Merkez 2.6.1970; Bolu: Gerece 6.7.1969 ve Bursa: Uludağ Cennetkaya 1960m 22.6.1972 (N Tuatay).

Konukçusu: *Abies alba* (= *pectinata*) (Akköknar), *A.balsama* (Balsam köknarı), *A.nordmaniana* (Doğu karadeniz köknarı), *A.sibirica* (Sibirya köknarı) ve ender olarak *A.concolor* (Gümüşi köknar).

Türkiye’de: *A.nordmaniana* ve *A.pectinata* (Schmitschek, 1944). *Abies sp.* (Düzgüneş ve Tuatay, 1956). *A. bormülleriana* (Uludağ köknarı) (Bodenheimer ve Swirsky, 1957). *A.cilicica* (Toros köknarı) (Çanakçıoğlu, 1966). *Abies spp.* (N.Tuatay).

Not: Köknar yetişen bölgelerimizde yaygındır. Yoğunluğun fazla olduğu genç fidanlarda gelişme durur. İbreler deforme olur.

Mindarus obliquus (Cholodkovsky, 1836).

Yayılışı: Avrupa, Kuzey Amerika, Kuzeybatı Kafkasya ve Ortadoğu.

Türkiye’de Ankara...6.1940 (Bodenheimer ve Swirsky, 1957). Ankara 10.6.1940 (? F.S.Bodenheimer).

Konukçusu: *Picea alba* (Ak ladin), *P.abies* (Avrupa ladini) *P.nigra* (Kara ladin).

Türkiye’de: *Picea sp.*

Cins : *Phloeomyzus* Horvath, 1896.

Phloeomyzus passerini (Signoret,1875).

Yayılışı: BatıAvrupa,Kuzey Amerika, Kuzey Afrika, Arkhangels’e kadar Kuzey, Kuzey ve batı Kazakistan, Trans-kafkasya, Orta Asya Rusyası, Güneybatı Asya ve Ortadoğu.

Türkiye’de İstanbul: Büyükdere...4.1939 (Bodenheimer ve Swirsky, 1957). Ankara: Merkez 16.6.1962 (N.Tuatay) (Tuatay ve Remaudiere 1964). Ankara 20.6.1957 (N.Tuatay) (Tuatay ve ark., 1967). Konya: Merkez 26.10.1961 (N.Tuatay).

Konukçusu: *Populus alba* (Ak kavak), *P.canadensis* (Kanada kavağı), *P.nigra* (Kara kavak), *P.pyramidalis* (Ekrami kavak) ve *P.suaveolens*.

Türkiye'de: *Populus* spp. (Bdenheimer ve Swirsky, 1957). *P.nigra* ve *Populus* spp. (N.Tuatay).

Not: Kavakların gövde ve dallarındaki çatlaklarda beyaz bir pamuk tabakası içinde bulunurlar.Yoğunluğun fazlaştığı kavak fidanlarında zarar yapmaktadır.

Cins : *Thelaxes* Westwood, 1840.

Thelaxes dryophila (Schrank, 1801).

Yayıliş: Batı Avrupa, Kafkasya ve Kazakistan.

Türkiye'de Bitlis: Tatvan 8.7.1959; Elazığ Hazer Gölü civarı 15.10.1962 (G.Remaudiere) (Tuatay ve Remaudiere, 1964). Erzincan: Kuruçay %7.1970, Kemaliye 6.7.1970; Bitlis: Aşğıkol köyü 22.7.1970; Samsun: Sakallı 24.6.1971; Giresun: Bulancak Şhli köyü 30.6.1971; Artvin: Merkez Seyitler köyü 9.7.1971, Mersivan 10.7.1971; Bursa: Uludağ Yeğitali köyü 22.6.1972; Çanakkale: Merkez İntepe mevki 24.6.1972; Edirne: Keşan Yerlisu Koru dağı 25.6.1972 Kırklareli: Merkez Demir köyü İstiranca Ormanı 27.6.1972 (N Tuatay).

Konukçusu: *Quercus laniginosa* (=pubescens) (Tüylü meşe) *Q.robur* (Saplı meşe) ve *Q. petraea* (=sessilis) (Sapsız meşe).

Türkiye'de: *Quercus* sp. (G.Remaudiere). *Q.robur* ve *Quercus* spp. (N.Tuatay).

Not: Meşelerin sürgünlerinde ve taze yaprakların alt yüzlerinde yaşarlar.

Thelaxes suberi (del Guercio. 1911).

Yayıliş: Avrupa İsrail ve ? Irak.

Türkiye'de: Kocaeli: Alemdağ (Schmitschek, 1944). Bitlis: Tatvan (Tuatay ve Remaudiere, 1964). Uşak: Eşme 850m 10.6.1964; İstanbul: Yıldız 60m 17.6.1964; Belgrad Ormanı Cevizlik mevki 100m 29.6.1964; Artvin: Kafkasör mevki 820m 8.8.1964 (Çanakçioğlu, 1966). Ankara: 13.6.1967 ve Çankırı: Ilgaz Belören 7.11.1968 (N.Tuatay).

Konukçusu: *Quercus calliprinos*, *Q.ithaburensis*, *Q.conferta* (Macar meşesi), *Q. persica*, *Q. ruber* (Mantar meşesi).

Türkiye'de: *Q.conferta* (Schmitschek, 1944). *Q.aegilops* (Palamut meşesi), *Q. petraea* (Sapsız meşe) (Çanakçioğlu, 1966). *Q.suber* ve *Quercus* sp. (N.Tuatay).

Not: Güneydoğu Anadolu meşelerinde çok rastlanır.

LİTERATÜR

- Bodenheimer, F.S., 1958. Türkiye’de ziraate ve ağaçlara zararlı olan böcekler ve bunlarla savaş hakkında bir etüt. Bayur Matbaası, Ankara.
- Bodenheimer, F.S. and E.Swirsky, 1957. The Aphidoidea of the Middle East. The Weizmann Seiens press of Israel, Jerusalem.
- Börner, C., 1952. *Europae centralis aphides*. Mitt.Thüning.Bot.Ges.Beiheft 3, Weimar.
- Çanakçıoğlu, H., 1966. Türkiye’de orman ağaçlarına arız olan Bitki bitleri (Aphidoidea) üzerinde araştırmalar. İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi, **16(2)**:131-190.
- , 1975. The Aphidoidea of Turkey. İstanbul Üniversitesi, Orman Fakültesi Yayınları, Yayın No:1751/189.
- Düzgüncü, Z. ve N.Tuatay, 1956. Türkiye Aphid’leri. Ziraat Vekaleti, Ankara Zirai Mücadele Enstitüsü Müdürlüğü, Sayı 4/63.
- Eastop, V.F., 1972. Ataxonomic review of the species of *cinara curtis* occurring in Britain (Hemiptera:Aphididae). Bulletin of the British Museum (N.H.) Entomology, **27(2)**, London.
- Ermin, R., 1950. Untersuchungen zur honigtanund tannenhonigfrage in der Turkei Rev.Fac.Sci.Univ. İstanbul, **15**,185-224.
- Giray, H., 1974. İzmir ili çevresinde Aphididae (Homoptera) familyası türlerine ait ilk liste ile bunların konukçu ve zarar şekilleri hakkında notlar. Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi, **11(1)**:39-69.
- İyriboz, N. ve M.İleri, 1941. Hububat hastalıkları. Ziraat Vekaleti Neşriyatı, U.S.493, Mahsul hastalıkları Seri:5, Ankara.
- Remaudiere, G. and M.Remaudiere, 1997. Catalogue des Aphididae du monde of the world’s Aphididae. Inra, Paris, 473p.
- Schmitschek, E., 1944. Türkiye orman böcekleri ve muhiti (Çeviren: Dr.İngi.Abdulgafur Acatay). 1953. İstanbul Üniversite Yayınlarından No:556, Orman Fakültesi No:24, İstanbul.
- Tuatay, N. ve G.Remaudiere, 1964. Premiere contribution au catalogue des Aphididae (Hom.) de la Turquie. Rev.Path.Veg.Ent.Agr.Fr., **43(4)**:243-278.
- ve ark. 1967. Nebat koruma müzesi böcek kataloğu (1961-1966). T.C.Zirai Mücadele ve Zirai, Karantina Genel Müdürlüğü Yayınları Mesleki kitaplar Serisi, Ankara. Mesleki kitaplar serisi, Ankara.
- ve ark. 1972. Nebat kouma müzesi böcek kataloğu (1961-1971). Zirai Mücadele ve Zirai Karantina Genel Müdürlüğü yayımları, Mesleki Kitaplar Serisi, Ankara.